

Gemeente Bergambacht

Burgemeester en wethouders van Bergambacht;

gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Verordening individuele voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Bergambacht 2009;

besluiten:

vast te stellen het navolgende

Productenoverzicht Maatschappelijke Ondersteuning

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergambacht in zijn vergadering van 19 december 2008.

Secretaris

Burgemeester

Productenoverzicht

Maatschappelijke Ondersteuning

Overzicht van gemeentelijk gefinancierde voorzieningen

Datum 25 november 2008

Auteur Annemieke Kliek

Besproken platform op 09-12-08

versie definitief. Vastgesteld op 19 DECEMBER 2008

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Prestatievelden	5
1.2 Compensatieverplichting	5
1.3 Doel van het verstrekkingenboek	6
1.4 Algemene uitgangspunten bij beoordeling van aanspraken	6
1.4.1 Gevolg van ziekte of gebrek (ICF)	6
1.4.2 Langdurig noodzakelijk	6
1.4.3. Goedkoopst adequaat	7
1.4.4 Overwegend op het individu gericht	7
1.4.5 Niet algemeen gebruikelijk	7
1.4.6 Woonachtig in Bergambacht	8
1.4.7 Aanspraak op andere regelingen	8
2. Vorm van de te verstrekken individuele voorzieningen	9
2.1 Algemene voorzieningen	9
2.2 Collectieve voorzieningen	9
2.3 Individuele voorzieningen en eigen bijdrage	9
2.4 Voorzieningen in natura	10
2.5 Financiële tegemoetkoming en forfaitaire/gemaximeerde vergoedingen	10
2.6 Persoonsgebonden budget (PGB)	10
2.6.1 PGB hulp bij het huishouden	11
2.6.2 PGB overige voorzieningen	11
3. De producten	13
3.1 Leeswijzer	13
4. Hulp bij het huishouden	14
5. Woningvoorzieningen	16
5.1 Algemeen	16
5.2 Ergonomische belemmeringen	16
5.3 Primaat verhuizen	16
5.4 Uitbreiding of aanbouw van een vertrek	18

6. Vervoersvoorzieningen	27
6.1 Uitgangspunten verstrekking vervoersvoorziening	27
6.2 Begeleiding tijdens het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV)	27
6.3 Contra-indicatie voor CVV	28
7. Rolstoelen	35
7.1 Algemene voorwaarden	35
7.2 Tweede rolstoel	35
7.3 Aankoppelmotor	35

1. Inleiding

Meedoen in Bergambacht! Zelfstandig en zelfredzaam zijn!

Als je jong en gezond bent is dat vanzelfsprekend en denk je er niet over na. Soms zijn er omstandigheden waardoor mensen tijdelijk of blijvend problemen ondervinden bij de meest gewone dingen. Het organiseren van het huishouden of sociale contacten onderhouden. Het kan voor mensen met een beperking of voor ouderen een hele opgave zijn. In die situaties is het belangrijk dat er een steuntje in de rug is; in de vorm van praktische hulp of een luisterend oor.

De Wet maatschappelijke ondersteuning regelt dat alle gemeenten er voor moeten zorgen dat hun inwoners kunnen blijven deelnemen aan de samenleving. De wet komt in de plaats van de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten en een gedeelte van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. De wet is ingegaan per 1 januari 2007.

1.1 Prestatievelden

De Wmo biedt gemeenten beleidsvrijheid zodat zij hun voorzieningen het beste kunnen afstemmen op de behoefte van hun inwoners. Maar de gemeenten hebben geen “carte blanche”. Er zijn negen zogenoemde prestatievelden waar zij beleid op moeten maken. De prestatievelden zijn:

1. Sociale samenhang en leefbaarheid van de wijk.
2. Op preventie gerichte ondersteuning voor jeugdigen met problemen en hun ouders.
3. Informatie, advies en cliëntenondersteuning.
4. Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. De deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van: mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.
6. (Individuele) voorzieningen met het oog op zelfstandig functioneren of deelname aan het maatschappelijk verkeer van: mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.
7. Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, hulp bij huiselijk geweld.
8. Openbare geestelijke gezondheidszorg
9. Verslavingszorg.

De prestatievelden zijn in algemene termen geformuleerd. De wet geeft op onderdelen een meer specifieke aanwijzing in de vorm van een zogenoemde compensatieverplichting.

1.2 Compensatieverplichting

Gemeenten hebben een algemene verplichting voor inwoners met een beperking. Het gaat om mensen die zelf geen maatregelen kunnen nemen om te kunnen blijven deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. De gemeente moet in dat geval oplossingen treffen die burgers compenseren voor bepaalde beperkingen in de zelfredzaamheid:

- het voeren van een huishouden;
- het zich verplaatsen in en om de woning;
- het zich lokaal per vervoermiddel verplaatsen;
- medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aangaan.

De gemeente mag zelf bepalen hoe zij die compensatie biedt maar moet wel rekening houden met de persoonskenmerken en de behoefte van de aanvrager. De compensatieverplichting is een nieuw principe dat een oplossing wil regelen voor mensen met beperkingen zodat zij zo gewoon mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving. Niet de voorziening staat centraal maar het resultaat van de compenserende voorziening. We moeten ons realiseren dat het compensatiebeginsel iets is waar cliënten en de gemeente in samenspraak met elkaar ervaring moeten op doen!

1.3 Doel van het Producten overzicht

De gemeente heeft naast de verordening Wmo beleidsregels opgesteld die de richtlijnen aangeven waarlangs aanspraken concreet worden ingevuld. Dergelijke beleidsregels heeft de gemeente opgenomen in dit Productenoverzicht Wmo. Het Productenoverzicht is daardoor een verlengstuk van de verordening.

1.4 Algemene uitgangspunten bij beoordeling van aanspraken

Een voorziening kan slechts worden toegekend voorzover:

- de beperkingen het gevolg zijn van een ziekte of gebrek
- deze langdurig noodzakelijk is
- deze, naar objectieve maatstaven gemeten, als goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt
- deze in overwegende mate op het individu gericht is
- deze voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk is
- de aanvrager woonachtig is in de gemeente Bergambacht
- er geen aanspraak op de voorziening bestaat vanuit andere regelingen

1.4.1 Gevolg van ziekte of gebrek

Om toegang te krijgen tot een voorziening dienen de aantoonbare beperkingen op het gebied van het voeren van een huishouden, het normale gebruik van de woning, het verplaatsen in en om de woning en het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel het gevolg te zijn van een ziekte of gebrek. Het is niet altijd mogelijk een diagnose te stellen. Soms treden er beperkingen op die niet direct terug te voeren zijn op ziekte of gebrek. Zo is ouderdom op zich niet synoniem aan ziekte of gebrek. Ouderdom op zich is geen indicatie. Wel kunnen gebreken samenhangen met ouderdom. Zo zijn er slijtageprocessen als gevolg van ouderdom die relevant zijn voor de Wmo.

Het verhuizen uitsluitend op grond van ouderdomsverschijnselen is geen Wmo-geïndiceerde verhuizing.

Ook kunnen er belemmeringen worden geconstateerd zonder dat er sprake is van beperkingen, ziekte of gebrek. Zo kunnen klachten psychosomatisch zijn. Dan zal een uitspraak van een extern deskundige noodzakelijk zijn, om te bepalen of de klachten relevant zijn voor de Wmo.

1.4.2 Langdurig noodzakelijk

Een voorziening kan slechts worden toegekend indien deze geschikt en langdurig noodzakelijk is om de beperkingen op het gebied van wonen, het voeren van het huishouden, het verplaatsen in en om de woning, het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en bij het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan sociale verbanden aangaan op te heffen of te verminderen.

Geschikt wil onder andere zeggen dat de voorziening de beperking wegneemt of vermindert. Langdurig noodzakelijk wil zeggen dat betrokkene voor langere tijd aangewezen moet zijn op het desbetreffende hulpmiddel of aanpassing. Voor langere tijd betekent in

ieder geval dat wie tijdelijk gehandicapt is niet voor een voorziening in aanmerking komt. Betrokkene kan bij een handicap van tijdelijke aard (korter dan 6 maanden) een beroep doen op de hulpmiddelendepots van de Thuiszorg-organisaties die zijn opgezet in het kader van de AWBZ.

Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig zal van situatie tot situatie verschillen. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van een kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand situaties van terugval opvolgen kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak, mits het wisselende beeld permanent is. Bij patiënten met een terminaal ziekte beeld is het onbekend of de voorziening langer dan 6 maanden noodzakelijk is. Dit betekent echter niet dan deze groep patiënten niet in aanmerking zouden kunnen komen voor een voorziening.

Een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden.

1.4.3. Goedkoopst adequaat

De verordening meldt, dat de voorziening “naar objectieve maatstaven” gemeten, als de goedkoopst adequate voorziening moet worden aangemerkt. Primair betekent dit, dat de voorziening adequaat moet zijn. Uit de alternatieven die als adequaat worden bestempeld, kan de gemeente de goedkoopste oplossing kiezen. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat ze noodzakelijk zijn, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Wat betreft het kwaliteitsniveau, mag duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau wordt aangesloten.

1.4.4 Overwegend op het individu gericht

Het probleem van het individu dient op grond van de wet te worden gecompenseerd. Dat individuele probleem staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet.

De voorziening kan worden toegekend voor zover deze in overwegende mate op het individu is gericht.

Een aanvraag voor voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten kan alleen worden toegekend indien er een individuele aanvrager is voor wie de voorziening noodzakelijk is.

In wooncomplexen voor senioren is het gebruikelijk dat de woningen bereikbaar en bruikbaar zijn.

1.4.5 Algemeen gebruikelijk

De gemeente verstrekt geen voorzieningen waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder handicap of beperking zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Het gaat hierbij om voorzieningen die:

- in winkels die voor particulieren bereikbaar zijn verkrijgbaar zijn en niet speciaal voor personen met beperkingen bedoeld zijn en
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel

Er kan een uitzondering op bovenstaande gemaakt worden als aan één van beide onderstaande voorwaarden is voldaan:

1. de aanvrager een inkomen heeft dat door aantoonbare kosten van de handicap onder de geldende bijstandsnorm dreigt te komen; of
2. er is een plotseling optredende, onvoorzienbare noodzaak voor de vervanging van een voorziening, die nog niet is afgeschreven en dus normaal nog niet vervangen zou hoeven worden.

1.4.6 Woonachtig in Bergambacht

Alleen cliënten die ingeschreven staan in het bevolkingsregister van de gemeente Bergambacht en hier hun woonplaats hebben kunnen een aanvraag voor een voorziening indienen bij de gemeente Bergambacht.

1.4.7 Aanspraak op andere regelingen

Een voorziening wordt niet toegekend voorzover er een andere wettelijke regeling of privaatrechtelijke overeenkomst bestaat, op grond waarvan men aanspraak kan maken op de voorziening.

2. Vorm van de te verstrekken individuele voorzieningen

Voorzieningen kunnen binnen de Wmo in verschillende vormen verstrekt worden:

1. Algemene voorzieningen
2. Collectieve voorzieningen
3. Individuele voorzieningen en eigen bijdrage
4. Individuele voorzieningen in natura
5. Individuele voorzieningen in de vorm van een financiële tegemoetkoming
6. Individuele voorzieningen in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB)

2.1 Algemene voorzieningen

Een algemene voorziening is vaak op de gemeenschap gericht, algemeen van aard en bedoeld voor alle inwoners die er gebruik van willen maken. Daarnaast heeft het algemeen aanbod ook vaak een specifiek aanbod gericht op bepaalde doelgroepen of probleemgebieden. Denk bijvoorbeeld aan de grote letterboeken in de bibliobus, de activiteiten van bijvoorbeeld het SWOB of de maaltijdservice. Kenmerkend voor algemene voorzieningen is dat hiervoor geen of een beperkte toegangsbeoordeling nodig is en dat die voorziening een snelle regelarme en adequate oplossing kan bieden voor de doelgroepen van de Wmo.

Gebruikmaken van deze voorzieningen en diensten is de basis van waaruit mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking zo gewoon mogelijk kunnen blijven meedoen aan de samenleving. Een algemene voorziening is altijd voorliggend op een individuele voorziening.

De komende jaren kunnen de mogelijkheden van algemene voorzieningen verder uitgebreid worden.

2.2 Collectieve voorzieningen

Het gaat hier om voorzieningen die collectief geregeld zijn, zoals het collectief vervoer, en daardoor direct leverbaar. Deze voorzieningen worden na een individuele toegangsbeoordeling aangeboden. Er wordt een formele beslissing afgegeven (beschikking). Deze voorziening wordt alleen in natura verstrekt en nooit als financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget. Collectieve voorzieningen hebben in het kader van de verordening voorzieningen Wmo voorrang op individuele voorzieningen.

2.3 Individuele voorzieningen en eigen bijdrage

Indien een algemene voorziening niet aanwezig is of niet tot een adequate oplossing leidt, kan een individuele voorziening worden verstrekt in de vorm van een voorziening in natura, een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming.

Bij het verstrekken van individuele voorzieningen is de gemeente, op grond van de artikelen 15 lid 2 en 19 lid 1 van de wet, bevoegd de eigen bijdrage die wordt opgelegd en de financiële tegemoetkomingen die op basis van de Wmo aan de aanvrager worden verstrekt, af te stemmen op het inkomen van het huishouden.

De hoogte van de eigen bijdrage zal worden berekend op basis van verzamel inkomen aan de hand van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Bergambacht. De eigen bijdrage bij Hulp bij het Huishouden wordt vastgesteld door het Centraal Administratie Kantoor (CAK) en ook door het CAK geïnd.

2.4 Voorzieningen in natura

Onder verlening van voorzieningen in natura wordt verstaan het verstrekken van een hulpmiddel (cq. hulp bij het huishouden) waardoor de belemmeringen tot het maatschappelijk participeren die een persoon ondervindt op de in de wet genoemde terreinen worden weggenomen dan wel verminderd.

2.5 Financiële tegemoetkoming en forfaitaire/gemaximeerde vergoedingen

Voorzieningen kunnen ook worden verstrekt in de vorm van een financiële tegemoetkoming in de kosten van de voorziening. De vraag of een voorziening in natura moet worden geleverd, dan wel in de vorm van een financiële tegemoetkoming voor kosten van de voorziening, zal van een aantal factoren afhankelijk zijn. Bij voorzieningen waarbij de betaling geschiedt aan derden (bij woningaanpassingen bij huurwoningen) wordt de voorziening altijd verstrekt in de vorm van een financiële tegemoetkoming en is een PGB niet mogelijk.

Onder forfaitaire vergoeding wordt verstaan een bijdrage die los van de werkelijke kosten van een voorziening wordt verstrekt, al dan niet met inachtneming van de inkomensgrens.

Met gemaximeerde vergoedingen worden vergoedingen bedoeld die voor bepaalde kosten tot een norm- of maximumbedrag worden gegeven. Zo wordt een sportrolstoel verstrekt als een gemaximeerde vergoeding. Het spreekt voor zich dat de hoogte van de vergoeding in algemene zin toereikend moet zijn voor het doel waarvoor de vergoeding wordt verstrekt.

2.6 Persoonsgebonden budget (PGB)

Indien de noodzaak van een individuele voorziening is vastgesteld, kan de aanvrager ervoor kiezen deze voorziening in de vorm van een PGB te ontvangen. De aanvrager kan hiermee de geïndiceerde voorziening(en) zelf verwerven. Het PGB wordt altijd aan de aanvrager uitbetaald.

De uitvoering van het PGB is verschillend geregeld voor hulp bij het huishouden en voor overige voorzieningen:

2.6.1 PGB hulp bij het huishouden

Indien een PGB wordt verstrekt voor het verwerven van hulp bij het huishouden, dan dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- De hulp wordt ingezet ten behoeve van het hoofdverblijf van de aanvrager, in de gemeente Bergambacht.
- De aanvrager gebruikt het budget uitsluitend voor betaling van de hulp bij het huishouden, zoals is vastgelegd in het besluit.
- De aanvrager sluit een schriftelijke overeenkomst met de hulpverlener of de hulpverlenende instantie.
- De declaratie van een hulpverlener bevat een overzicht van de dagen waarop is gewerkt, het uurtarief, het aantal te betalen uren, het burgerservicenummer en de naam en het adres van de hulpverlener, en wordt ondertekend door de hulpverlener.
- De declaratie van een hulpverlenende instantie bevat het BTW-nummer van die instantie, een overzicht van de dagen waarop is gewerkt, het tarief, het aantal te betalen uren en de naam en het adres van de zorgverlenende instantie, en wordt namens de instantie ondertekend.
- De aanvrager legt binnen 6 weken na afloop van het kalenderjaar dan wel na beëindiging van de voorziening., door middel van invulling van een daartoe aan het eind van iedere voorschotperiode door de gemeente toegezonden formulier aan de gemeente verantwoording af over het gebruik van het voorschot.

De hoogte van het PGB voor hulp bij het huishouden wordt vastgesteld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

2.6.2 PGB overige voorzieningen

Indien een PGB wordt aangewend voor het verwerven van een woon-, vervoers- of rolstoelvoorziening, gelden de volgende voorwaarden:

- De voorziening wordt verworven conform het programma van eisen, opgesteld door *de medisch-adviseur of de Wmo-consulent*.

De aanvrager wordt geadviseerd bij het aangaan van een PGB voor een voorziening rekening te houden met de volgende aspecten:

- Aangezien binnen de economische afschrijvingstermijn niet opnieuw een gelijkwaardige voorziening wordt verstrekt, is het van belang dat de te verwerven voorziening voorzien is van het GQ (Garantueed Quality)-keurmerk, afgegeven door het KBOH(Kwaliteits- en bruikbaarheidsonderzoek (Vilans) Bij de aanschaf van de voorziening een leverancier te kiezen die bereid is om de voorziening gedurende de afschrijvingstermijn te onderhouden, te repareren. Hiervoor een contract af te sluiten met de leverancier voor de periode van de afschrijvingstermijn. In het onderhoudscontract met de leverancier in ieder geval op te nemen dat de volgende kosten ten behoeve van de gehele voorziening zijn meegenomen:
 1. reparaties inclusief onderdelen
 2. voorrijden en arbeidsloon

3. 24-uurservice
4. gelijkwaardige leenvoorziening indien de voorziening niet binnen 16 uur gerepareerd kan worden
5. jaarlijks onderhoud met keuring (alleen bij trapliften en tilliften)

* De voorziening te verzekeren door middel van een uitbreiding van de WA-verzekering (Wettelijk Aansprakelijkheidsverzekering)

- Indien een voorziening vóór de afschrijvingstermijn niet meer kan worden gebruikt, dan kan de voorziening mogelijk door de leverancier worden teruggekocht. Wanneer er sprake is van terugkoop dan dient de aanvrager dit bedrag terug te betalen aan de gemeente, waarna zo nodig opnieuw een PGB kan worden toegekend voor een nieuw aan te schaffen voorziening.

3. De producten

3.1 Leeswijzer

Om de voorzieningen/ producten die in het kader van de Wmo kunnen worden verstrekt overzichtelijk te weer te geven is er gekozen om de producten in tabellen te zetten. In onderstaand schema wordt de indeling toegelicht

Voorziening door de gemeente gefinancierd	
Wat is het?	Omschrijving of specificatie van het product
Voor wie?	Algemene of individuele voorziening. In hoofdstuk 2 wordt dit toegelicht.
Voorliggende voorziening?	Dit zijn voorzieningen of diensten die naar de huidige maatschappelijke normen algemeen gangbaar zijn. Elke voorziening buiten de verordening individuele verstrekkingen waarop de persoon of het gezin aanspraak kan maken, dan wel een beroep kan doen, ter verwerving van middelen of ter bekostiging van specifieke uitgaven.
Waar aanvragen?	Bij het Wmo loket, aanbieders of anderszins.
Is indicatiestelling nodig?	Aangegeven wordt of er een indicatie noodzakelijk is. Als dit het geval is (Ja) wordt dit altijd door deskundigen (in principe de Wmo-consulent) met behulp van ICF en protocollen een objectief indicatiebesluit opgesteld.
Zijn er keuzemogelijkheden?	Hier wordt aangegeven of er een keuzemogelijkheid is tussen een voorziening in natura/ een financiële tegemoetkoming of een PGB. En of er keuze is tussen meerdere aanbieders of alternatieven voorhanden zijn. In sommige gevallen zijn er geen keuzes en wordt er alleen een voorziening in natura/ een financiële tegemoetkoming verstrekt.
Wat zijn de kosten?	Er is een onderscheid tussen twee soorten kosten: 1. Algemeen gebruikelijke kosten: kosten die mensen altijd maken voor maaltijden, sociale contacten, sport, recreatie, vervoer, etc. Deze algemeen gebruikelijke kosten worden niet vergoed door de gemeente. 2. Eigen bijdrage: voor de individuele voorziening hulp bij het huishouden. De gemeente Bergambacht hanteert de spelregels van de rijksoverheid. De eigen bijdrage voor de Wmo en AWBZ wordt in heel Nederland berekend en geïncasseerd door het Centraal Administratie Kantoor.
Waar moet rekening mee worden gehouden?	Verwezen kan worden naar het document gebruikelijke zorg van het CIZ waarin omschreven is wat verwacht mag worden van huisgenoten. Ook wordt in hier soms verwezen naar de medische noodzaak.

4. Hulp bij het huishouden

Hulp bij het huishouden	
Wat is het?	Hulp bij activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden van een persoon dan wel van de leefeenheid waartoe hij/zij hoort. Twee soorten hulpverlening zie onderstaande tabel. Hier kunnen afhankelijk van jurisprudentie of wetwijziging aanvullingen op komen
Voor wie?	Individuele voorziening
Voorliggende voorziening?	Kinderopvang, oppas, maaltijdverzorging, boodschappendienst, onderhoudservice, hondenuitlaatservice, klussendienst, OKAN.
Waar aanvragen?	Wmo loket en indien van toepassing ook bij het transferpunt van ziekenhuizen. Dit laatste alleen voor mensen die aansluitend aan een ziekenhuisopname hulp bij het huishouden nodig hebben.
Indicatiestelling nodig?	Ja, er kan een huisbezoek plaats vinden om de indicatiestelling te doen.
	Er wordt altijd geïndiceerd, ook al om tot een integraal advies te komen.
Zijn er keuzemogelijkheden?	Ja, er is de keuze tussen meerdere aanbieders en, keuze tussen hulp in natura of een PGB
Wat zijn de kosten?	Voor deze voorziening wordt een eigen bijdrage in rekening gebracht (zie Besluit)
Waar moet rekening mee worden gehouden?	Er moet een aantoonbare beperking aanwezig zijn (ziekte of beperking). Geen hulp wordt gegeven voor activiteiten waarvan het redelijk is dat huisgenoten dat voor elkaar kunnen doen. En er wordt nagegaan of er andere voorliggende voorzieningen zijn zoals een boodschappendienst van supermarkt. Protocol Gebruikelijke Zorg (www.ciz.nl) is in alle situaties van toepassing

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	verstrekking
Hulp bij het huishouden	Ja	Lichte en zware huishoudelijke werkzaamheden, verzorging van kleding en linnengoed (was doen), boodschappen voor het dagelijks leven, brood/ warme maaltijd verzorgen, huishoudelijke spullen in orde houden	Er is sprake van een stabiele (gezins)situatie waarbij naast de huishoudelijke werkzaamheden geen andere ondersteuning geboden hoeft te worden.	De richtlijnen van het protocol Gebruikelijk Zorg worden gehanteerd.(CIZ) Het protocol Indicatiestelling Hulp bij het Huishouden (CIZ) wordt gehanteerd.	PGB, in natura
Hulp bij het huishouden aangevuld met de organisatie van het huishouden, hulp bij een onregelde huishouding	ja	Hulp bij de maaltijdbereiding, hulp in huis met zelfverzorging, dagelijkse organisatie van het huishouden (bv. licht administratief werk), instructie/ advies en voorlichting gericht op het huishouden, eenvoudige psychosociale begeleiding	Er is sprake van een onregelde (gezins)situatie waardoor naast huishoudelijke ondersteuning ook behoefte is aan andere ondersteuning.	De richtlijnen van het protocol Gebruikelijk Zorg worden gehanteerd.(CIZ) Het protocol Indicatiestelling Hulp bij het Huishouden (CIZ) wordt gehanteerd	PGB, in natura

5. Woningvoorzieningen

5.1 Algemeen

Om in aanmerking te komen voor een woonvoorziening geldt dat er altijd sprake moet zijn van (ergonomische) belemmeringen in het normale gebruik van de woning; het kunnen bereiken, betreden en gebruiken van de woning op een adequate wijze. In de volgende paragraaf worden deze begrippen toegelicht.

5.2 Ergonomische belemmeringen

Het begrip ergonomische belemmeringen heeft betrekking op de elementaire woonfuncties zoals slapen, eten en lichaamsreiniging gebruik van tenminste één toilet, uitvoeren van essentiële huishoudelijke werkzaamheden, het verzorgen van kinderen en ontvangen van bezoek in de eigen woning. Binnen dit bereik valt ook de zogeheten uitraaskamer voor personen met ernstig ontremd gedrag. In het kader van de Wmo is voor het verstrekken van een woonvoorziening een vereiste dat bij de aanvrager lichamelijke of geestelijke beperkingen aanwezig zijn die leiden tot belemmeringen t.a.v. het uitvoeren van de elementaire woonfuncties, welke in direct verband staat met een lichamelijke functionele beperking.

Als lichamelijke functionele beperking kan namelijk mede worden beschouwd gedrag dat, als fysieke uitingvorm van een cognitieve beperking, een verhoogde kans oplevert op het ontstaan van schade aan de lichamelijke gezondheid bij het (normale) gebruik van de woning. Ten aanzien van een kind moet tot de elementaire woonfuncties worden gerekend dat het zonder gevaar voor eigen gezondheid in de woonruimte moet kunnen spelen. Wel dient, om ten aanzien van vormen van gestoord gedrag als hierboven genoemd krachtens de Wmo een woningaanpassing te kunnen bekostigen, aangetoond dan wel anderszins aannemelijk worden gemaakt dat het daaruit voortvloeiende risico van fysiek letsel niet kan worden beheerst door in redelijkheid te vergen oppas- of andere maatregelen (zoals verzorging, fixatie of andere zorgoplossingen).

Woonvoorzieningen worden niet toegekend voor therapeutische doeleinden. Geen voorziening wordt verstrekt als belemmeringen niet in de woning gelegen zijn maar veroorzaakt worden door specifieke eigenschappen van de buurt of omgeving.

Het wegnemen van belemmeringen die worden veroorzaakt door achterstallig onderhoud komen niet voor vergoeding in aanmerking. Het aanpassen van de woning aan de eisen van de tijd en/of renovatie komt niet voor vergoeding in aanmerking.

5.3 Primaat verhuizen

In de verordening is het primaat van de verhuizing opgenomen. Het primaat verhuizen wordt toegepast als de kosten van het aanpassen van de woning ten tijde van de aanvraag of binnen afzienbare termijn boven het grensbedrag uitkomen. Onder het grensbedrag is het niet billijk te verlangen van een aanvrager om te verhuizen. Boven dit bedrag wel. Het primaat van verhuizen geldt alleen voor geschikte woningen binnen de gemeente Bergambacht.

Door het primaat bij verhuizen te leggen heeft de gemeente een mogelijkheid om de aanvrager geen financiële tegemoetkoming of PGB voor het aanpassen van de huidige woning te verstrekken als deze niet wenst te verhuizen. Door het aanbieden van een adequate oplossing is aan het gemeentelijke compensatiebeginsel voldaan. De gemeente heeft immers een adequate voorziening aangeboden die de gehandicapte echter niet accepteert.

Dit primaat betekent niet dat de gemeente in alle gevallen besluit dat de gehandicapte naar een andere woonruimte moet verhuizen en een verhuiskostenvergoeding toekent. In sommige situaties kan worden afgeweken, omdat verhuizen niet mogelijk is of niet de goedkoopste adequate oplossing. In deze gevallen kan alsnog worden overgegaan tot het aanpassen van de eigen woning, ook als het aanpassen van de eigen woning meer kost dan het bedrag dat wordt gehanteerd voor de toepassing van het primaat van de verhuizing.

Bij de keuze tussen verhuizen of aanpassen huidige woning worden de volgende overwegingen toegepast.

- Er bestaat een medische contra-indicatie voor verhuizen (vast te stellen door de arts).
- Binnen redelijk aanvaardbare termijn (6 maanden) is geen adequaat woning of goedkoper aan te passen woning beschikbaar.
- Binnen de redelijke termijn kan door de gemeente via een woningbouwcoöperatie of via makelaarssites gewezen worden op adequaat woningen
- De hoogte van de woonlasten in de nieuwe situatie ten opzichte van de oude situatie zijn zo hoog dat daardoor de draagkracht van betrokkene wordt overschreden.
- Daarnaast zou sprake kunnen zijn van specifieke persoonlijke omstandigheden waardoor verhuizen onaanvaardbare ingrijpende gevolgen heeft voor de persoonlijke en gezinssituatie van betrokkene. Factoren die hierbij worden gewogen zijn onder andere de ligging van huidige en nieuwe woonruimte ten opzichte van belangrijke voorzieningen (school, winkels, vervoer) en werkplek en de tijd die iemand al in de buurt heeft gewoond. Of daadwerkelijk sprake is van dergelijke omstandigheden wordt in een breder verband beoordeeld (bijv. door bespreking in een multidisciplinair overleg zoals het signalerings- en verwijzingsnetwerk).
- Als cliënt eigenaar van de woning is wordt nagegaan of de betrokkene vermogensverlies lijdt bij gedwongen verkoop. Er is sprake van vermogensverlies als 5% of meer op de aankoopprijs moet worden toegelegd. Informatie van het kadaster kan bij het onderzoek van nut zijn.

Bij toepassing van het primaat van de verhuizing mag de gehandicapte kiezen voor een financiële tegemoetkoming in de kosten van verhuizing en inrichting van een aangepaste woning(verhuiskostenvergoeding) óf voor een éénmalige financiële tegemoetkoming voor het aanpassen van de eigen (huidige) woning. De hoogte van laatstgenoemde tegemoetkoming is gelijk aan het maximumbedrag dat voor vergoeding van de woningaanpassing kan worden verleend bij toepassing van het primaat van de verhuizing.

Voor toekenning van deze financiële tegemoetkoming geldt als voorwaarde dat de woning na aanpassing dient te voldoen aan het (door de adviesinstantie) opgestelde aanpasplan. Om te zorgen dat de woning na aanpassing langdurig geschikt is voor bewoning door de aanvrager, moet in de advisering (het aanpasplan) rekening worden gehouden met de prognose. Met andere woorden, er moet een adequate situatie worden gecreëerd.

5.4 Uitbreiding of aanbouw van een vertrek

In bepaalde gevallen kan de gemeente een financiële tegemoetkoming verstrekken voor uitbreiding van een bestaand vertrek of aanbouw van een nieuw vertrek. De voorwaarden die in het kader hiervan worden gehanteerd zijn:

- Betrokkene is rolstoelgebonden.
- Bij uitbreiding van een vertrek geldt dat herverdeling van de ruimte in de woning niet mogelijk of niet adequaat is.
- Bij aanbouw van een vertrek geldt dat uitbreiding van een bestaand vertrek niet mogelijk of niet adequaat is.

Het aantal m² waarvoor ten hoogste een financiële tegemoetkoming kan worden verstrekt, aangegeven per vertrek in een zelfstandige woning:

Soort vertrek	Bij aanbouw	Bij uitbreiding
woonkamer	30	6
Keuken	10	4
1 prs. slaapkamer	10	4
2 prs. slaapkamer	18	4
Toiletruimte	2	1
Badkamer		
- wastafelruimte	2	1
- doucheruimte	3	2
Entree/hal/gang	5	2
Berging	6	4

De gemeente kan een financiële tegemoetkoming verstrekken voor de aankoop van grond als uitbreiding of aanbouw van een vertrek niet binnen het bestaande kavel kan plaatsvinden. Als uitgangspunt voor het aantal vierkante meters grond waarvoor ten hoogste een financiële tegemoetkoming kan worden verstrekt, geldt de bovenstaande tabel. Als aankoop van grond nodig is voor het aanpassen van de toegang tot de woning dan kan een financiële tegemoetkoming in de kosten worden verstrekt tot een maximum van 20 vierkante meters.

Woningvoorziening	
Wat is het?	Schroef of nagelvaste woningaanpassingen of losse woonvoorzieningen waardoor problemen in het normale gebruik van de woning worden opgeheven/verminderd. Hierdoor kan de burger langer zelfstandig blijven wonen. Verhuis- en inrichtingskosten vallen ook onder de woonvoorzieningen evenals tijdelijke huisvesting, huurderwing en het verwijderen van voorzieningen. Het onderhoud, keuring en reparatie van bepaalde voorzieningen vallen ook binnen dit kader.
Voor wie?	Individuele voorziening.
Voorliggende voorziening?	Primaat van verhuizen bij woonvoorzieningen boven € 7.000,00. De eerste 6 maanden kunnen hulpmiddelen veelal via thuiszorgwinkels worden geleend (basispakket van alle zorgverzekeraars).
Waar aanvragen?	Wmo loket.
Is er een indicatiestelling nodig?	Ja, er kan een huisbezoek plaats vinden om de indicatiestelling zorgvuldig te kunnen doen.
	Alle aanvragen worden geïndiceerd.
Zijn er keuzemogelijkheden?	Ja, er is voor de meeste voorzieningen keuze tussen een voorziening in natura/financiële tegemoetkoming of een PGB. (PGB is niet mogelijk bij woningaanpassingen in huurwoning of wanneer bij grote woningaanpassing de vergoeding alleen bepaald kan worden aan de hand van offertes).
Wat zijn de kosten?	geen eigen bijdrage
Waar moet rekening mee worden gehouden?	Afhankelijk van de kosten van de bouwkundige of woontechnische woonvoorziening kan het primaat bij verhuizen liggen. De voorzieningen in natura die in aanschafkosten lager liggen dan € 500 worden in eigendom verstrekt

Leeswijzer:

De opsomming van voorzieningen is niet limitatief en zijn slechts voorbeelden. Afhankelijk van indicatie, programma van eisen wordt bepaald wat een adequate voorziening is.

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	Verstrekking
Bereikbaarheid van de woning	Ja	Verbreden toegangsdeur en toegangspad, mechanische/ elektrische deuropeners, hellingbaan, drempelhulpen, vlonders,		De woning moet bereikbaar zijn via één toegangsdeur. Als het voor het normale gebruik van de woning noodzakelijk is, komt het aanpassen van een tweede toegang voor vergoeding in aanmerking.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)
Bruikbaarheid van de woning	Ja	De aanpassingen zijn afhankelijk van de beperkingen en belemmeringen en het gebruik dat van de woonruimten moet worden gemaakt.	Woningaanpassing en waardoor de keuken, slaapkamer, woonkamer, toilet en de was- en douchegelegenheid zo zelfstandig mogelijk te gebruiken is.	Het kunnen gebruiken van de woning en de woonruimtes voor het normale gebruik van de woning, al dan niet met gebruik van een loophulpmiddel of rolstoel.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)
Aanpassingen in de keuken	Ja	Het creëren van een onderrijdbare keuken, hoog/laag werkblad nastelbaar, mechanisch of elektrisch. Voor de hoeveelheid en soort bergruimte wordt uitgegaan van een standaard keuken met 5 kastjes.	Er is sprake is van ergonomische belemmeringen bij het uitvoeren van keukenactiviteiten en betrokkene is grotendeels verantwoordelijk voor verschillende keukenactiviteiten.	De keukenactiviteiten moeten worden verricht door cliënt. De aanpassingskosten zijn in verhouding tot de belemmeringen die worden opgeheven, rekening houdend met frequentie van gebruik. Er wordt rekening gehouden toekomstige gezondheidssituatie, dit om de bruikbaarheid van de verstrekte Voorzieningen te verlengen.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	Verstrekking
Aanpassingen aan de trap	Ja	Het aanbrengen van een tweede trapleuning. Het plaatsen van een stoeltjestrapijft. Het plaatsen van een plateaulift.	Traplopen gebeurt niet op een veilige manier, traplopen is motorisch onmogelijk of medisch gecontraïndiceerd, traplopen is noodzakelijk voor 'het leven van alledag' Aanpassen van de trap is bouwkundig mogelijk.	Belemmering in het normale gebruik van de woning door het niet gebruik kunnen maken van de trap.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)
Aanpassingen van het toilet	1. <i>nee , voor personen ouder dan 75 jaar Ja, altijd</i> 2. ja, altijd	1. Handgrepen/ beugels, verhoogd toilet . 2. Spoel/föhn toilet, tweede toilet.	Een spoel/föhninstallatie kan worden aangelegd als zelf reiniging na de toiletgang niet mogelijk is. Een tweede toilet (op de verdieping) kan worden aangelegd als een losse toiletstoel niet adequaat is.	Er zijn beperkingen waardoor het opstaan van en gaan zitten op het toilet wordt belemmerd en het aanleggen van steunpunten (handgrepen of beugels) bij het toilet noodzakelijk zijn. <i>1..Boven de 75 jaar zal er geen CIZ-indicatie plaatsvinden. Wel zal een zelfstandige interne beoordeling toegepast worden. verwijderen</i>	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)
Aanpassingen van de was- en douchegelegenheid(natte cel)	Ja	Handgrepen/ beugels, opklapbaar douchezitje, antislipvloer, aangepaste wastafel.	De gehandicapte is niet in staat om staande veilig te douchen, een losse douchestoel is niet veilig of niet mogelijk.	Er zijn belemmeringen bij het binnengaan van de badkamer en/of tijdens de lichaamsreiniging	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	verstrekkin
Aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten	Ja	Het verbreden van gemeenschappelijke toegangsdeuren, elektrische deuropeners (m.u.v. seniorenwoningen), extra trapleuning, hellingbaan van de openbare weg naar de toegang, drempelhulpen of vlonders, opstelplaats voor een rolstoel bij de toegangsdeur.		Het is noodzakelijk om de woonruimte voor de gehandicapte toegankelijk te maken.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)
Aanleggen of aanpassen berging	nee	Bij het verstrekken van een vervoersvoorziening wordt gekeken of er een stallingruimte of berging nodig en zo ja aanwezig is. Als dit laatste niet het geval is kan een stallingruimte of berging gecreëerd worden. correctie	Er is een vervoersvoorziening in het kader van de Wmo verstrekt.	Er is geen mogelijkheid de vervoersvoorziening te stallen of de berging is te klein voor het maken van transfers of stalling van de voorziening of de berging is niet toegankelijk voor de voorziening of/en er is geen mogelijkheid tot het opladen van de voorziening in de berging.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)
Aanpassing in woonschepen/ woonwagens	Ja	Zie artikel 19.1 van het Besluit			Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwagens)
Bezoekbaar maken woning voor bewoners AWBZ-instelling	Ja	De persoon met beperkingen wordt in staat gesteld om de woning, woonkamer te bereiken en gebruik kan maken van een toilet(voorziening)	Er moet sprake zijn van geregeld bezoek, tenminste 12 keer per jaar. De aanvraag moet worden ingediend in de gemeente waar de	De financiële tegemoetkoming voor het bezoekbaar maken van de woning betreft de werkelijke kosten gemaximeerd tot het bedrag dat wordt gehanteerd voor toepassing van het primaat van de verhuizing	Financiële tegemoetkoming gemaximeerd tot de hoogte van het bedrag van primaat van de verhuizing

			bezoekbaar te maken woning staat. Er is niet eerder een woning t.b.v. de gehandicapte AWBZ-bewoner aangepast.		
Uitraaskamer	Ja	Een uitraaskamer is een prikkelarme verblijfsruimte waarin een gehandicapte, die vanwege een gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen	Er is sprake van aantoonbare gedragsstoornissen , bv. Zelfverwonding of vernielzucht. Het gevaarscriterium weegt hierin zwaar. Er is sprake van ernstig ontremd gedrag bv. Ongecontroleerde driftbuien of overmatige apathie. Er moet voor de gedragsstoornissen behandeling van een specialist zijn (geweest). Tevens moet deskundige begeleiding voor het omgaan met de gedragsstoornissen in de thuissituatie minimaal een half jaar zijn uitgeprobeerd en geëvalueerd.	Is afhankelijk van programma van eisen.	Financiële tegemoetkoming, PGB (niet bij huurwoningen)

voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	verstrekking
Verhuis-en inrichtingskosten	ja	Tegemoetkoming bij verhuizing naar adequate of eenvoudig aan te passen woning. Tegemoetkoming voor het ontruimen van de woning als de aangepaste woning niet langer wordt gebruikt door een gehandicapte.	De huidige woning kan door bouwkundige redenen niet (goed) worden aangepast.	Wordt toegekend bij toepassing van primaat verhuizen. De verhuizing heeft nog niet plaats gevonden en er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.	Financiële tegemoetkoming.

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	Verstrekking
Losse douchestoel	Ja	Niet verrijdbare douchestoel	Staande douchen is niet veilig mogelijk. De meeste douchehandelingen moeten zittend worden uitgevoerd.	Het plaatsen van handgrepen of beugels is niet adequaat.	PGB, in natura
Verrijdbare douchestoel	ja	Verrijdbare douchestoel als transportmiddel van bv. slaapkamer naar badkamer.	Veilig over de douchevloer kunnen verplaatsen is niet mogelijk. Transfers kunnen maken is beperkt. Zittend douchen of wassen aan de wastafel is gewenst	Een niet verrijdbare douchestoel is niet adequaat	PGB, in natura
Doucherolstoel	Ja	Verrijdbare douchestoel die zelf voortbewogen moet worden		Een verrijdbare douchestoel is niet adequaat	PGB, in natura
Douchestrecher/brancard	ja	Een voorziening om liggend gedoucht te kunnen worden.	Zittend of staand douchen is niet mogelijk. Afhankelijk van verzorging.	Een verrijdbare douchestoel/ doucherolstoel is niet adequaat	PGB, in natura
Badplank	ja	Hulpmiddel om zittend op het bad te douchen.	Instap in bad kan niet veilig gemaakt worden. In het bad van zit/ lig tot stand komen is niet mogelijk.	Alleen een beugel of handgreep bij het bad is geen adequate oplossing.	PGB, in natura
Badlift	ja	Hulpmiddel die in het bad ondersteund vanuit liggen naar het tot stand komen.	Er moet nog geruime tijd veilig gebruik gemaakt kunnen worden van de badlift.	Er is geen douche. Badplank is niet adequaat. (spatwater kan niet worden afgevoerd/ er is niemand die het kan op dweilen) Badlift is goedkoopst	PGB, in natura

				adequate oplossing in vergelijking tot het creëren van een douche.	
Toiletstoel/ po-stoel	ja	Hulpmiddel voor gedurende de nacht of vanwege bedlegerigheid	Het toilet kan niet tijdig bereikt worden.	Een urinaal als voorliggende voorziening is niet mogelijk. Een gezinslid of professionele hulp is in staat om de emmer/ondersteek te legen.	PGB, in natura
Transfer- hulpmiddelen (tilliften)	Ja	Hulpmiddel voor het maken van transfers: actieve lift, passieve lift, plafondlift.	Het zelfstandig zonder hulpmiddelen of hulpverlener transfers maken is niet mogelijk	Tillift kan arbo eis zijn voor de thuiszorg	In natura

6. Vervoersvoorzieningen

Door het verstrekken van een vervoersvoorziening wordt de persoon met beperkingen in staat gesteld deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer oftewel het 'leven van alledag'. Onder het leven van alledag vallen regelmatig terugkomende maatschappelijke en sportieve activiteiten in de directe woon- en leefomgeving van de cliënt zoals het doen van dagelijkse boodschappen, het bezoeken van familie of kennissen, het zomaar buiten zijn, deelnemen aan sportactiviteiten, kerkbezoek, culturele activiteiten en winkelen. Vervoer in het kader van medische behandeling valt onder de regeling ziekenvervoer (uitgevoerd door de ziektekostenverzekering).

De vervoersvoorziening is bestemd voor verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving van de persoon met beperkingen omdat het leven van alledag zich, in de regel, hier afspeelt. De gemeente dient zorgvuldig onderzoek te doen naar het verplaatsingspatroon van de gehandicapte zodat kan worden vastgesteld welke verplaatsingen van belang zijn voor het onderhouden van noodzakelijke sociale contacten. Op basis van dit onderzoek wordt de vervoersvoorziening afgestemd op de individuele situatie van de persoon.

De gemeente heeft, behoudens uitzonderingssituaties bij dreigende vereenzaming, geen compensatieplicht ten aanzien van bovenregionaal vervoer. Hierop is alleen een uitzondering mogelijk als het gaat om bezoek naar een wezenlijk contact buiten dat gebied dat alleen onderhouden kan worden door persoonlijk bezoek van de gehandicapte en wanneer het wegvallen van dat contact zou leiden tot vereenzaming. Voor bovenregionaal vervoer kan de gehandicapte gebruik maken van Valys.

6.1 Uitgangspunten verstrekking vervoersvoorziening

Alleen als openbaar vervoer niet adequaat is, kan een gehandicapte in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening. Openbaar vervoer is niet adequaat als ten gevolge van ziekte of gebrek er belemmeringen zijn in het bereiken of het gebruiken van het regulier openbaar vervoer zoals staat vermeld in artikel 5.2. lid 1 van de verordening.

In de volgende situaties is openbaar vervoer niet adequaat:

- De loopafstand die de gehandicapte kan overbruggen is minder dan 800 meter.
- De gehandicapte kan niet langer dan 10 minuten staan/ wachten bij een bushalte.
- De gehandicapte kan de in/uitstap (30 cm.) van openbaar vervoer niet nemen.
- De gehandicapte kan zich niet staande houden bij weggrijden en afremmen van het openbaar vervoermiddel.
- De gehandicapte maakt langdurig gebruik van een rollator/rolstoel op medisch advies.

6.2 Begeleiding tijdens het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV)

Een begeleiderindicatie kan niet verstrekt worden op sociale gronden bijvoorbeeld het bieden van hulp op de plaats van bestemming of het duwen van de rolstoel of om samen op stap te gaan,

In het kader van de Wmo draagt de gemeente zorg voor adequaat vervoer. Het bieden van hulp op plaats van bestemming maakt echter geen onderdeel uit van dit vervoer en behoort dus niet tot de compensatieplicht van de gemeente.

6.3 Contra-indicatie voor CVV

De gehandicapte heeft een contra-indicatie voor CVV in de volgende situaties:

- Sociaal storend gedrag (agressie, onrust, decorumverlies, etc.) dat door begeleiding niet te corrigeren is.
- Incontinentie voor faeces.
- Infectiegevoeligheid als samen reizen met meerdere personen extra infectiegevaar oplevert waardoor gezondheidsschade kan ontstaan.
- Aantoonbare fobische klachten die geen behandelingsoptie hebben.
- Ernstige aangetoonde bronchiale hyperreactiviteit, waarbij de benauwdheidsklachten verergeren door luchtjes van andere passagiers en mogelijke aanwezigheid van honden.
- Relatief frequente (1 – 2 keer per week) insulten bij optimaal ingestelde epilepsie.
- Minder dan 1 uur zonder verzorging kunnen reizen.

Vervoersvoorzieningen	
Wat is het?	Mensen die vanwege hun beperking geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en hen de mogelijkheid bieden om met behulp van een voorziening deel te blijven nemen aan de samenleving.
Voor wie?	collectieve voorziening en individuele voorzieningen
Voorliggende voorziening?	Openbaar vervoer, Valys
Waar aanvragen?	Wmo loket
Is indicatiestelling nodig?	Ja, er kan een huisbezoek plaatsvinden om de indicatiestelling zorgvuldig te kunnen doen.
	Er wordt altijd geïndiceerd.
Zijn er keuzemogelijkheden?	Ja, er is voor de meeste voorzieningen keuze tussen een voorziening in natura/financiële tegemoetkoming of een PGB (voor het gebruik van het CVV is slecht in natura mogelijk)
Wat zijn de kosten?	Algemeen gebruikelijke kosten (strippenkaarttarief) bij CVV, bij de overige voorzieningen geen eigen bijdrage
Waar moet rekening mee worden gehouden?	Bij het CVV moet rekening gehouden worden de kenmerken zie * . Bij fiets voorzieningen moet rekening gehouden worden met de besparingsbijdrage (algemeen gebruikelijke kosten)

* De volgende kenmerken kunnen een rol spelen bij de beoordeling van een systeem:

- Het systeem dient te functioneren op de tijden die zoveel mogelijk een relatie hebben met de tijden waarop het bestaande openbaar vervoer ook functioneert; mensen met een handicap dienen zoveel mogelijk gelijke reismogelijkheden te hebben als mensen zonder handicap.
- Het systeem dient mensen met een beperking voor de deur op te halen en naar de deur

van bestemming te brengen (met andere woorden een van-deur-tot-deur-systeem), of van deur naar een halte (bijvoorbeeld de bushalte) te brengen (met andere woorden een deur-tot-halte-systeem). Ook vervoer met behulp van zogenaamde serviceroutes (halte tot-halte, maar met een fijnmazig netwerk en halten op voor de doelgroep relevante plaatsen) kan onderdeel uitmaken van het systeem.

- Het systeem dient geschikt te zijn voor mensen met een handicap. Dat wil zeggen dat rekening gehouden wordt met mensen die moeite hebben met zitten en dat ook rolstoelen en scootermobielen meegenomen kunnen worden of personen vervoerd kunnen worden gezeten in een rolstoel.
- Het systeem dient oproepgestuurd te zijn; bij vooraanmelding dient de vooraanmeldingstijd tot maximaal één uur beperkt te blijven; eventueel kan het systeem ook gebruik maken van bloktijden bij halte-tot-deur-vervoer (het voertuig staat op bepaalde tijdstippen bij vaste haltes).
- Als het systeem aansluit op andere systemen dient een overstap (of eventueel meerdere overstappen; het aantal overstappen dient echter tot een minimum beperkt te worden) bij het aanmeldingstelefoontje gemeld en geregeld te kunnen worden.
- De kosten voor de gebruiker van een dergelijk systeem dienen in relatie te staan tot de kosten van het overige openbaar vervoer.

Een lokaal systeem dat aan deze voorwaarden voldoet, mag geacht worden de lokale vervoersbehoeften adequaat te vervullen. Wanneer er een netwerk van systemen bestaat zouden ook de bovenlokale vervoersbehoeften met een dergelijke combinatie van systemen vervuld kunnen worden. Hierbij speelt zeker voor een deel van de doelgroep ook de mate van toegankelijkheid van het reguliere openbaar vervoer een belangrijke rol.

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	Verstrekking
Collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV)	ja	Open vervoerssysteem waarvan iedereen, die zich in het vervoersgebied bevindt, gebruik kan maken. Vervoer geschiedt van deur tot deur en rijdt alleen op bestelling. Er wordt gereden met rolstoelbusjes en personen auto's.	(Zelfstandig) Reizen met het openbaar vervoer is niet mogelijk.	Tegen gereduceerd tarief, vergelijkbaar met openbaar vervoer tarief onbeperkt reizen binnen het vervoersgebied (= 5 ov-zones vanaf de voordeur). Het is mogelijk om meer zones te reizen Vanaf de 6 ^e zone betaalt met het landelijke taxitarief min 30%.	In natura: CVV-pasje
Medisch noodzakelijke begeleiding in het CVV	Ja	Begeleiding tijdens het vervoer	Zorg noodzakelijk tijdens de rit voor het toedienen van medicatie of bedienen medische apparatuur, bij gedragsproblemen of angst die door begeleiding wordt opgeheven. Adl-hulp is tijdens de rit noodzakelijk. Als de afstand van de centrale hal naar de voordeur niet zelfstandig overbrugd kan worden.	De chauffeur van het CVV is verantwoordelijk voor het vervoer vanaf de voordeur van de woning/ het wooncomplex tot de voordeur van de plaats van bestemming.	In natura d.m.v. begeleiderspas in het CVV of financiële tegemoetkoming in de kosten van individueel taxivervoer. De gemeente maakt de keuze welke voorziening de goedkoopst adequate oplossing is.
Gebruik eigen auto	ja	Tegemoetkoming in de kosten van het gebruik van de eigen	Er moet een auto op het aanvraagadres aanwezig zijn.	Er worden twee tegemoetkomingen gehanteerd: 1. Er is een	Forfaitaire vergoeding (geen verantwoording achteraf). De hoogte

		auto.		indicatie voor het CVV maar men kiest voor het gebruik van de eigen auto. 2. Er is een contra indicatie voor het CVV.	van de tegemoetkoming is afhankelijk van situatie 1 of 2 en is vermeld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning.
Gebruik taxi	Ja	Tegemoetkoming in de kosten van het gebruik van een taxi (individueel taxi-vervoer)	Er is een contra indicatie voor het CVV en er is geen eigen auto. * zie 6.3	De vergoeding vindt plaats op declaratiebasis. Alleen de kosten van ritten binnen het CVV-vervoersgebied komen voor vergoeding in aanmerking.	Financiële tegemoetkoming wordt verstrekt op declaratiebasis tot het maximumbedrag genoemd in het Besluit.
Gebruik rolstoeltaxi	ja	Tegemoetkoming in de kosten van het gebruik van een rolstoeltaxi (individueel rolstoeltaxi-vervoer)	Vervoer per CVV, eigen auto of taxi is niet adequaat. Permanent rolstoel afhankelijkheid. *zie 6.3	De vergoeding vindt plaats op declaratiebasis. Alleen de kosten van ritten binnen het CVV-vervoersgebied komen voor vergoeding in aanmerking.	Financiële tegemoetkoming wordt verstrekt op declaratiebasis tot het maximumbedrag genoemd in het Besluit.

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	Verstrekking
Aanpassing van eigen auto ,indien CVV niet adequaat is en er niet gekozen wordt voor een rolstoeltaxi	Ja	Tegemoetkoming (gebaseerd op maximum tegemoetkoming taxikosten per jaar) in de kosten van het aanpassen van de eigen auto. (De keuringskosten door de RDW, meerkosten van de rijlessen om te kunnen rijden in een aangepaste auto, het vernieuwen van het rijbewijs en de rijtest bij het CBR vallen ook hieronder)	Autoaanpassing is de goedkoopst adequate oplossing. De aanpassingen zijn niet algemeen gebruikelijk.	Autoaanpassing wordt éénmaal in de 10 jaar verstrekt. De auto mag niet ouder zijn dan 5 jaar en in goede staat . Losse voorzieningen die overplaatsbaar zijn worden verstrekt bij een auto tot tien jaar oud. Kosten van het overzetten komen niet voor vergoeding in aanmerking.	Financiële tegemoetkoming
(Bruikleen) auto	ja	Toekenning (aangepaste)auto met alle kosten die samenhangen met het gebruik van de auto met uitzondering van de brandstofkosten.	Wordt alleen verstrekt als er een rijbewijs is. Boven de inkomensgrens wordt de auto als algemeen gebruikelijk geacht.	Met de auto moeten alle vervoersbehoeften kunnen worden ingevuld, omdat er geen gebruik gemaakt kan worden van het CVV, taxi, rolstoeltaxi, scootmobiel, rolstoel, eigen auto of een combinatie van de vervoersvoorzieningen.	Financiële tegemoetkoming, in natura
Gesloten buitenwagen	ja	Toekenning (aangepaste) gesloten vervoersmiddel max 45 km per uur. Met alle kosten die samenhangen met het gebruik van de voorziening met		Gebruik maken van het CVV, taxi, rolstoeltaxi, eigen auto of een combinatie van de vervoersvoorzieningen is niet mogelijk. cursief moet weg, slaat nergens op.	Financiële tegemoetkoming, In natura

		uitzondering van de brandstofkosten.			
Scootmobiel	Ja	Open buitenwagen voor vervoersbestemmingen op korte afstand rond de woning (12 km per uur). Rijlessen na 3 gewenningslessen door de leverancier komen ook voor vergoeding in aanmerking.	Goedkoopste adequate oplossing voor het vervoer voor van alle dag (vervangt de fiets).	Vervoer in de directe woonomgeving, geen zorgplicht voor het meenemen/vervoeren van scootmobielen.	In natura, PGB
Handbike	Ja	Fietsdeel gekoppeld aan een rolstoel	Het fietsdeel moet zelfstandig af/aangekoppeld kunnen worden	Bij afhankelijkheid van een rolstoel bij het verplaatsen.	In natura, PGB
Driewiel fiets	Ja		Bij onvoldoende motorische vaardigheden.	Een standaardfiets is niet adequaat. Aan kinderen beneden de vier jaar wordt een driewiel fiets verstrekt als de uitvoering niet algemeen gebruikelijk is.	In natura, PGB
Tandem	Ja		Bij problemen betreffende visus, gehoor, verstandelijke, cognitive of fysieke vermogens waardoor zelfstandige deelname aan het verkeer onmogelijk is.	Er moet een begeleider aanwezig zijn die met de tandem overweg kan.	In natura, PGB
Aangepaste fiets	Ja	Aangepaste fiets. Fietsen met hulpmotor of lage instap zijn	De fiets moet speciaal voor een persoon met	Een standaardfiets is niet adequaat.	In natura, PGB

		algemeen gebruikelijk.	beperkingen ontwikkeld zijn.		
Vervoers/ speel- voorziening- en voor kinderen	Ja	Fietszitjes, aangepaste fietskar, aankoppelfietsen, aangepaste fiets, speelvoorziening waarmee een kind zich kan verplaatsen	De voorzieningen moeten speciaal ontwikkeld zijn voor personen met beperkingen	Er kunnen twee voorzieningen naast elkaar verstrekt worden voor verplaatsing en spelen.	In natura, PGB
Rolstoel- scooter/pendel	Ja	Soort scooter waar de rolstoel ingereden/aangekoppeld kan worden.	Bij volledige rolstoelgebondenheid , aangewezen op handbewogen rolstoel, rijvaardig, CVV is niet adequaat, handbike is niet adequaat. Een scootmobiel is niet adequaat.	Men is in staat om de voorziening zelfstandig te gebruiken.	In natura, PGB

7. Rolstoelen

Rolstoelen zijn bedoeld voor het zich voortbewegen en verplaatsen (of het verplaatst worden) over kleine afstanden waarbij de noodzaak tot zittend verplaatsen in belangrijke mate aanwezig is. Met vervoersvoorzieningen kan een persoon met beperkingen zich over grotere afstanden verplaatsen.

7.1 Algemene voorwaarden

Betrokkene is, eventueel met gebruik van loophulpmiddelen, niet in staat een afstand van 800 meter te overbruggen of om een afstand van 800 meter in een acceptabel tempo te overbruggen of de gezinssituatie en activiteitenpatroon van betrokkene zijn dusdanig dat door het gebruik van een rolstoel betrokkene in staat is deel te nemen aan het 'leven van alledag'. De rolstoel mag in geen geval anti-revaliderend werken of strijdig zijn met het behandelplan.

7.2 Tweede rolstoel

Als één rolstoel niet voldoet voor de verplaatsingsbehoefte van betrokkene dan kan eventueel een tweede (elektrische) rolstoel worden verstrekt in de volgende gevallen:

- Bij voornamelijk gebruik van elektrische rolstoel kan een handbewogen verstrekt worden om mee te nemen met de auto (een elektrische rolstoel is vaak te groot).
- Als de woonsituatie geen gecombineerde elektrische binnen/buitenrolstoel toelaat en volstaan kan worden met een combinatie van andere voorzieningen zoals een loophulpmiddel of scootmobiel .
- Als een tweede rolstoel voor boven, ingeval van reeds aanwezige traplift.

7.3 Aankoppelmotor

Een aankoppelmotor is een elektrische aandrijving op een handbewogen rolstoel ter ondersteuning van de persoon die de rolstoel duwt. Het systeem bestaat meestal uit een, door een elektromotor aangedreven, vijfde wiel dat onder de handbewogen rolstoel wordt geplaatst; er zijn echter ook andere vormen op de markt. Op de duwhandvatten wordt een bedieningskast geplaatst waarmee de duwende persoon het systeem bedient.

Een aankoppelmotor kan worden verstrekt als de cliënt een indicatie heeft voor een transportrolstoel en noch de cliënt zelf, noch de echtgeno(o)t(e) van cliënt is in staat, ten gevolge van aantoonbare beperkingen, de transportstoel voort te bewegen. Bij beoordeling van de aanvraag voor een aankoppelmotor wordt met de volgende punten rekening gehouden:

- De gebruiksfrequentie van de voorziening. Omdat het om een relatief dure verstrekking gaat, dient de gebruiksfrequentie in redelijke verhouding te staan tot de hoge kosten. Als vast staat dat de rolstoel slechts zeer incidenteel wordt gebruikt en het gebruik alleen recreatief van aard is, is de verstrekking van een aankoppelmotor niet de goedkoopst adequate oplossing. Voor dergelijk incidenteel gebruik kan van cliënt worden verwacht dat hij zelf iemand inschakelt om de rolstoel te duwen. Deze problematiek speelt immers ook bij alleenstaande mensen die niet in staat zijn hun eigen (transport)rolstoel voort te bewegen.
- De aanwezigheid van een "duwer" in het huishouden van cliënt. Het is van belang dat de persoon, die de rolstoel met aankoppelmotor bedient, bij de cliënt inwoont. Als de cliënt voor de bediening van de aankoppelmotor is aangewezen op

mensen die elders woonachtig zijn (zoals uitwonende familie, kennissen of vrijwilligers) wordt een aankoppelmotor niet adequaat geacht. Bovendien kan gesteld worden dat in dergelijke situaties de gebruiksfrequentie niet in verhouding staat tot de kosten.

- Indien er al een elektrische rolstoel of scootmobiel, is toegekend kan er geen aankoppelmotor op een tweede rolstoel worden verstrekt

Rolstoel	
Wat is het?	Een verplaatsingsmiddel voor binnen en/of buiten de woning. Dit betreft de directe woon- en leefomgeving. Er zijn verschillende soorten rolstoelen: een rolstoel, een elektrische rolstoel, een kinderrolstoel en een sportrolstoel. Naast deze indeling kan nog onderscheid worden gemaakt naar incidenteel, regelmatig en permanent gebruik.
Voor wie? (soort voorziening)	Individuele voorziening.
Voorliggende voorziening?	De eerste 6 maanden kan, voorzover van toepassing, een handbewogen rolstoel worden geleend via thuiszorgwinkels. Ook kan bij de meeste pretparken of grote warenhuizen/ winkelcentra een eenvoudige rolstoel geleend worden. Als een rolstoel uitsluitend is bestemd voor school of werk dan dient een rolstoel in het kader van de wet WIA (Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen) worden verstrekt.
Waar kan ik het aanvragen?	Wmo loket.
Is er een indicatiestelling nodig?	Ja, er kan een huisbezoek plaats vinden om de indicatiestelling zorgvuldig te kunnen doen.
Zijn er keuzemogelijkheden?	Ja, er is de keuze tussen meerdere leveranciers van rolstoelen. En er is de keuze tussen een voorziening in natura of een PGB.
Wat zijn de kosten?	Geen eigen bijdrage
Waar moet rekening mee worden gehouden?	De hoogte van het PGB voor een rolstoel wordt vastgesteld aan de hand van de goedkoopst adequate huurprijs inclusief onderhoud en reparatie, zoals die door het college aan de leverancier wordt betaald bij een in natura verstrekking.

Voorziening	Indicatie	Omschrijving	Voorwaarden	Uitgangspunten	Verstrekking
Handbewogen rolstoel: duwrolstoel / zelfbeweger	Ja	Bij voorkeur een rolstoel die door de gebruiker zelfstandig voortbewogen kan worden.	In belangrijke mate zittend in en om de woning verplaatst moeten worden.	Geen indicatie is noodzakelijk boven de 75 jaar voor rolstoelen die met een lage frequentie worden gebruikt die niet individueel aangepast hoeven te worden en waarbij geen accessoires nodig zijn (tenzij het gaat om standaardaanpassingen en/of accessoires)	In natura, PGB
Elektrische rolstoel	Ja	Rolstoelen die door een elektromotor worden aangedreven	Er moet een zelfstandige verplaatsingsbehoefte zijn en men moet in staat zijn de rolstoel zelfstandig te bedienen.	Een handbewogen rolstoel is niet adequaat. Het bereik van de elektrische rolstoel is duidelijk minder ver dan een scootmobiel.	In natura, PGB
Kinderrolstoel	Ja	Rolstoel specifiek ontwikkelt voor kinderen, kan ook een speciale buggy zijn of een elektrische rolstoel.		Er moet rekening gehouden worden met de ontwikkeling en groei van het kind en de mogelijkheid tot spelen en spelenderwijs ontwikkelen	In natura, PGB
Sportrolstoel	Ja	Rolstoel met specifiek doel om sport te beoefenen	De aanvrager is lid van een gehandicapten sportvereniging en er wordt regelmatig getraind bij een vereniging en de sportvereniging heeft geen rolstoelen die gebruikt kunnen worden.	Zonder specifieke rolstoel kan de gekozen sport niet uitgeoefend worden. De sportrolstoel is bedoeld voor recreatief sportgebruik in het kader van het leven van alledag. De sportrolstoel wordt verstrekt voor een periode van 3 jaar.	Een gemaximeerd bedrag: In PGB

